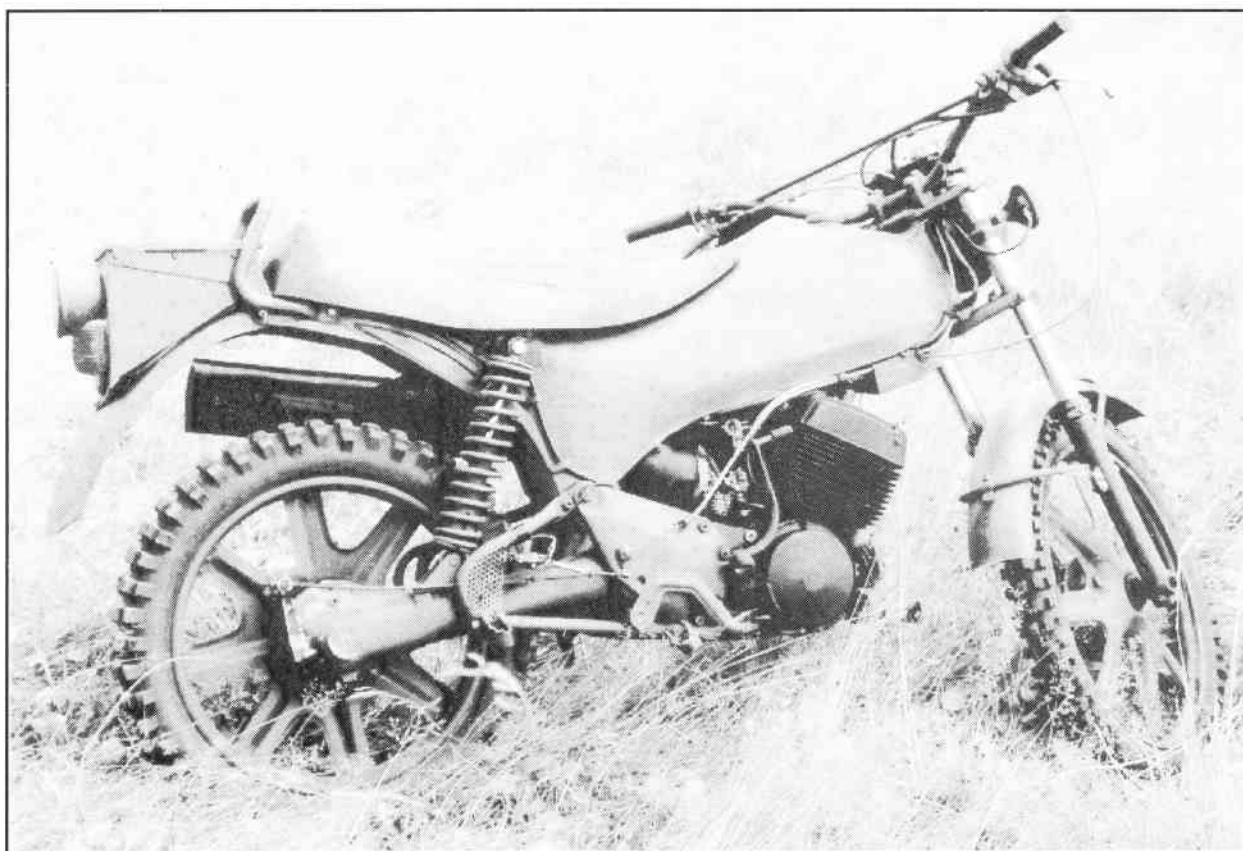

P5 Bladet

Nr 1/2002 Årgång 8

Hägglunds XM 74 Motorcykel 358

Vikt	139 kg
Motor	2-takt 345cc, Rotax
Effekt	24 hk
Hastighet	140 km/h
Bränsle	Bensin 15 liter

Nytt fordon

(omslagsbilden)

Föreningens senaste tillskott i fordons-parken är denna motorcykel som är byggd av Hägglunds i Örnsköldsvik. Motorcykeln i detta utförande byggdes i ett antal om cirka 25 stycken som användes som försökscykel i samband med att det skulle tas fram en ny motorcykel till armén. Som ni vet så gick denna beställning till Husqvarna vilket sedermera utmynnade i MC 258.

Föreningen P5 fick köpa denna motorcykel av Tore Gustavsson som sedan många år jobbar vid Hägglunds. I detta köp ingick även en mängd med reservdelar.

Några officerare på gamla I 19/P5, som var med på 70-talet, fick testa denna motorcykel när dom gick kurs på motorskolan.

Motorcykeln har under hösten fått sig en rejäl ansiktslyftning och originaldelar har åter hittat sin plats på de rätta ställena.

Drivningen utgöres av en Rotaxmotor som i sin tur driver en variator varefter kraften leds till en kardandrift som förmedlar vidare till bakhjulet.

Originalinstrumentering på MC 358.

Styrelsen 2002

<i>Ordförande</i>	Anders Möller
<i>Vice ordförande</i>	Åke Nyman
<i>Sekreterare</i>	Fredrik Nilsson
<i>Kassör</i>	Jonas Larsson
<i>Ledamöter</i>	Patrik Borgström
	Jonas Magnusson
	Lennart Vanhatalo
<i>Revisorer</i>	Mikael Svartz
	Jan H Johansson
<i>Valberedning</i>	Lars-Åke Vikström
	Kjell Malm
<i>Registrator och redaktör</i>	Annelie Forshage

Redaktionsrutan

P5 Bladet är Föreningen P5:s medlems-tidning och kommer ut 1-2 gånger per år.

Redaktör är Annelie Forshage. Där inget annat anges är texterna skrivna av Annelie Forshage och Anders Möller. Bilderna är tagna ur föreningen P 5:s arkiv, om ej annat angetts.

Skicka in bilder och texter. Vi returnerar allt till dig!

Medlemskap i Föreningen P5 kostar 30:- per år och avgiften sätts in på postgiro 148397-3 tillsammans med namn och adress uppgifter.

www.foreningenp5.com

Glöm inte!

Betala in medlemsavgiften för 2003.

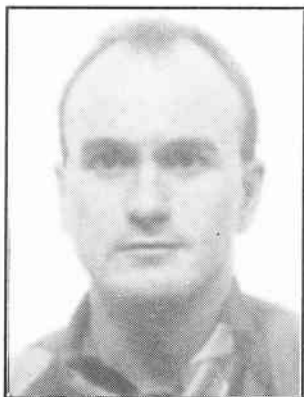
Ytterligare ett år med samma låga avgift 30:- per medlem och år.

Värva gärna nya medlemmar. Alla är välkomna till vår förening.

Betala in avgiften till **Föreningen P5, 148397-3.**

Skriv namn och adress tydligt och fyll gärna i ditt medlemsnummer.

Ordförande har ordet

Sedan förra numret av P5 Bladet så har det bland annat genomförts ett årsmöte där det valdes en ny styrelse med två nya personer som ersatte avgående Eilert Gezelius och Göran Ahlman. De nya är Jonas Magnusson och Fredrik Nilsson. Styrelsens sammansättning ser du här intill.

En nyordning, som ni redan märkt, är att P5 Bladet kommer att bli en del av den gemensamma regementstidningen. Här får I 19:s kamratföreningar med flera samsas om utrymmet för att beskriva vad som händer och sker. Fördelen med detta är att spridningen av P5 Bladet ökar med flera tusen läsare.

Som vanligt har det genomförts ett antal visningar under året och många av dessa är av celeber art. Till exempel den före detta amerikanske militärattachén Carl-Gustaf Finnstrom. En annan stor begivenhet som föreningen engagerade sig i var när Polar Rallyt gick av stapeln i slutet av juni. Omkring 700 personer kom till föreningens lokaler fredagen den 28 juni. Lär mer i artikeln längre fram i tidningen.

Året har också innehållit städ och grilldag då vi under dagen hjälps åt att röja upp och ställa iordning inför sommarens öppethållande för att sedan avsluta med grillafton.

Den fina vårvintern ledde också till en härlig familjedag i snödrivan med korvgrillning. Istället för snöskotrar ramade vi in vår snögrup med översnöfordon från föreningen.

Under sommaren har vi haft öppet vårt museum och besöksantalet är drygt 2000 besökare med Polar Rallyt inräknat på nio veckor!

Medlemsantalet som vid förra årets bokslut låg på 509 stycken är i skrivande stund ungefär 430 betalande medlemmar, så se till

att påminna alla i er omgivning att betala medlemskap så att vi även fortsättningsvis har en rejäl mängd av medlemmar.

Det som kommer att ta mycket kraft inom föreningen är flytten in på A8:s gamla område. Några ur styrelsen kommer att delta i en arbetsgrupp där bland annat SFHM, Statens försvarshistoriska museum, Näringslivsförvaltningen inom Bodens kommun, Kulturdepartementet, Norrbottens Regemente I19, med flera ingår. Denna grupp skall försöka reda ut hur ett nytt garnisonsmuseum och upplevelsemuseum skall utformas. Föreningen P5 med övriga traditionsgrupper kommer att bli ett bra komplement till detta nya museum. Att Föreningen P5 skall vara kvar som egen förening ser vi som en självklarhet.

Föreningen genomförde som vanligt sin årliga fordonsmarsch vid tidpunkten för regementets dag som i år inföll den 12 oktober och där alla bataljoner inom I 19 deltog samtidigt för första gången.

Vill avslutningsvis sända ett stort tack till Eilert och Göran för deras tid inom föreningen där Eilert varit inblandad ända sedan tiden före bildandet av Föreningen P5 och Göran de senaste två åren. Dessa två kommer vid ett senare tillfälle att avtäckas lite mer formellt.

Ordförande

Vi syns på webben

Besök vår hemsida. Här kan du se alla våra fordon på bild, samt även titta på några filmer där vi rullar med gamla godingar. Alla texter till Varje fordon har en beskrivning hur dessa har hamnat vid föreningen. Det ges också en kort förklaring hur de har blivit reparerade eller restaurerade med mera. Bildarkivet är stort så det finns massor med bilder att ta del av där du kan se renoveringar, aktiviteter och andra intressanta saker.

Skriv gärna i vår gästbok när du ändå är inne på vår trevliga hemsida.

www.foreningenp5.com

Veteranerna som kör hårt

En efter en rullade veteranbilarna in på Föreningens område där en station i det 80 km långa rallyt var lagd.

I sommarnatten rullade det in ekipage efter ekipage av veteranbilar till Föreningen P5. Det handlade inte om en utökning av fordonsparken utan en station i Polarrallyt.

Norrlands Motorhistoriker är en sammanlutning där värdet av fordon med veteranstatus hålls högt. Ett av NMH:s evenemang under det gångna året har varit Polarrallyt som är ett veteranfordonsrally ingående i den så kallade Sverigeklassikern. Föreningen P5 blev involverade i planerna inför rallyt i början av februari då Timo Vuortio ringde upp oss och frågade om inte Föreningen P5 skulle kunna tänkas vara värdar för en av stationerna under rallyts genomförande. Rallyt skulle starta i Luleå kl. 21.00 den 28 juni och följa norra sidan av Lule älv upp till Boden för att där vända och följa älven på dess södra sida tillbaka till Luleå med målgång tidigt på morgonen. Totalt en sträcka på ca 80 km, som skulle ge möjligheter för de ca 260 deltagarfordonens passagerare att uppleva midnattssolens ljus.

En rad förberedelser vidtogs vid föreningen för att kunna möta behoven från rallydeltagarna. Till exempel gjordes omfattande markförbättringsåtgärder av Jonas Magnusson och föreningens Bgbv 82 för att skapa en dräglig parkeringsplats för deltagande fordon. Städning av lokaler, förändringar i uppställningsformerna av föreningens fordon samt resande

av tält som skulle medge att rallydeltagarnas hunger kunde stillas med grillad mat, även om vädergudarna inte var vänliga under kvällen.

Rallydagen kom, med viss oro i tävlingsvädret. Detta till trots så anlände rallyts matsponsorer, Petterssons charkuteri och Polarbröd, för att förbereda utspisningen av deltagarna och raskt växte en rejält utrustad grillrestaurang upp vid Föreningen P5, dimensionerad att kunna leverera mat både till rallyts deltagare och dess funktionärer.

Strax efter klockan 22.00 anlände de första deltagande ekipagen till vårt föreningsområde. Därefter följde en strid ström av fordon bestående av allt från mopeder till lastbilar, alla i ett makalöst fint skick och med förare i tidsenliga kläder. Fram till klockan 01.30 utspisades deltagarna samt gavs tillfälle att utbyta erfarenheter från kvällens tidigare del. Dessutom genomfördes ett tävlingsmoment för deltagarna som ställde krav på en mera ingående besiktning av Föreningen P5: s fordonssamling. Allt detta följdes hela tiden av en entusiastisk publik bestående av ca 700 personer från när och fjärran.

Som sammanfattning var Föreningens deltagande, som värd, i rallyt en mycket intressant begivenhet som även lämnade en hel del erfarenheter till oss. Erfarenheter som vi gärna använder vid något liknandet tillfälle i framtiden.

Text: Patrik Borgström

Många munnar mättades i den provisoriska "grillrestaurangen"

Pansarbataljonen 45 år i Boden

- många minnen blir det

Text: Bengt Davidsson

En dag, tidigt på hösten 1959 satt två ynglingar på Petterssons Konditori bredvid biografen Röda Kvarn och drack kaffe med bakelse. Vi, Sören Johansson och jag hade mönstrat och pratade om var vi preliminärt hade placerats. Beslutet, P 5 ett nytt förband i Boden med stridsvagnsutbildning, fick därmed två personer som blev förbandet troget under sin yrkeskarriär. Vi var bland de första egenrekryterade befälen och fick därmed uppleva förbandets utveckling från kärstridsvagnskompanier till del i en mekaniserad Brigad.

Vem är Jag, Bengt Davidsson en järnvägspojke född i Luleå och uppvuxen längs Haparanda- och Malmbanan. Kom till Boden 1955 och blev med inryckningen på P5 Boden trogen. Min Karriär slutade som överstelöjtnant med avtalspension från Fo 63 efter bland annat en lång truppkarriär vid P5 och I 19/P5. Eftersom jag var P5 andra egenrekryterade officer i gamla befälsordningen blev det naturligt att jag har varit med i centrum av förbandets utveckling.

Under tiden, de 45 år som gått, har av andra beskrivits organisationsutvecklingen och andra formella händelser. Jag kommer att berätta om personer jag mött och som i vissa fall jag tycker har haft betydelse för min och förbandets utveckling då och nu. Självklart kan inte alla rymmas i en rapsodisk resumé. När man sitter på kammaren och minns bakåt i tiden får man dessutom lägga till U P A, eftersom minnet sviker avseende tider, platser och människor. Självklart skulle man vilja nämna och beskriva och minnas alla men..... tyvärr. Men ingen är glömd utan alla anställda har givetvis bidragit med utveckling i någon form.

Min första kontakt med P5 var en blank välstädad kompanikorridor som från mitt perspektiv var lång, ödslig och tyst tills jag fick möta mitt första P5 befäl. Med en smäll slogs kompanikorridorsdörren upp i änden mot Hedenbrovägen och där stod en högre, bisiter och enormt välputsad person som med taktfasta steg närmade sig oss lätt förskräckta unga män. Det var dåvarande överfuriren Karl-Erik Söderberg som mönstrade in oss och sedan blev

vår plutonsinstruktör. En drillens mästare. En profil.

Min första plutonchef, som också var en man med åsikter om livet, var Håkan Wearnulf. Sedemera pansarinspektör och fördelningschef. Det var han som indirekt, när han var kompanichef, lärde mig att "tro inte du är betydelsefull". Vid ett tillfälle under min kadettid ropade han och sa: "Kom med Dav skall du få se något." Men, sa jag, "Jag har trupp om en halvtimme." Svaret blev; "Du hinner se detta". Ja, ja tänkte jag det är väl något viktigt som kadetten behöver för sin framtida tjänst som skall visas. Vad det gällde var att han ville visa sitt nya modellplan i aktion. Sensmoralen blev; "Vad skulle en kompanichef vilja visa en kadett enskilt än något för tjänsten ovidkommande". Dessutom var det långt före den reglerade arbetstidens införande.

Trots det kärva "utbildningsklimatet" fanns det befäl som gav oss lite andrum och ett och annat skratt. Kurt Lindström var en som gav oss andrum för att kunna hänga med och ladda batterierna. Det glömmar man aldrig.

En som då och då lockade fram skratt och vadslagning på kompaniet var kompaniadjutanten fanjunkaren "Jägarn" Karlsson som kom från P4. Han uppträdde då och då i tyrolerhätt i stället för uniformsmössa. Gränssnittet, för denna hedersman, mellan tjänst och fritiden som scoutledare var inte alltid glasklar.

Tidigt under min tjänstgöring testades jag i likhet med alla som hade bilmekanisk (motsy) bakgrund till mekaniker. Här träffade jag för första gången en Pitebo som hette Runar Bergström. Han kom som tekniker under hela min yrkesverksamma tid att ha stort inflytande på hur våra stridsfordon var tillgängliga i utbildningsarbetet så väl som i våra krigsförband. Jag vill påstå en "fältreparationens mästare". Han borde ha dubbel pension p g a att han gjorde dubbel tid jämfört med oss andra. Övade på dagarna och reparerade på nätterna.

Det var i samband med denna test och en ej välkommen fortsatt utbildning i Skövde som en spänstig, mörkhårig löjtnant med en mus-

Forts nästa sida

tasch lätt garnerad med gula rester från statens blyertspennor kom att förändra min framtida inriktning. Han höll en genomgång om att bli officer vilken jag nappade på och blev därigenom den andra egenrekryterade officeren vid P5.

I begränsningen ligger mästaren

Officeren var Lennart Hiller vilken på sitt stilla och försynta sätt "styrde och ställde" på P5 under decennier. Inga utbrott eller invektiv i sin befälsföring. Men när man lärt känna honom skulle man se upp om hans ögonen ändrade färg till kolbitar. Jag har ofta funderat på om det var avsiktligt han lät sin hund, en schäfer, ligga överst på trappavsatsen. Så att när man kom upp till staben såg man in i ett par schäferögon och ställde sig automatiskt frågan "jag kan kanske komma igen senare med mitt problem?". Om så var fallet, ett fiffigt sätt att få arbetsro.

Han lärde mig framförhållning och som chef leda verksamheten genom Management by walking around.

Han förstod före någon annan vikten av kontinuitet i utbildning av stridsfordon. Kostnadsbilden var och är väl fortfarande så att man måste se till att inte tappa kunskap över tiden. Alltså lade han oss i ett Förbandsomsättningssystem långt innan det blev Arméns modell. Jag har inte något minne av att någon chef P5 inte fattade beslut i linje med Lennarts idéer/förslag.

Jag fick en lektion på vilket sätt Lennart arbetade på när jag efterträdde honom som stf C Pansarbataljonen 1979.

Hej! jag finns ju kvar vid regementet så du kan fråga. Hej! Jag såg ett alldeles tomt skrivbord med en pärm i bokhyllan. Det var personal- och förbandsomsättningsplaner, budgetunderlag och bataljonsorder 100 för de närmaste åren.

Det, mina läsare, var en elegant avlösning. Han hade förberett för mitt nya jobb genom att endast överlämna det som var väsentligt och samtidigt gett en tyst enkel anvisning "I begränsningen ligger mästaren".

Jag vet ju inte om jag lyckades fullfölja hans intensioner men jag försökte.

Ett annat befäl som betytt mycket för P5 utveckling i då och nutid var Leif Berglund. En gång i tiden en av Svenska Arméns yngsta Truppförvaltare. Man kan säga att han ligger bakom mycket av den infrastrukturella "välfärd" som nyttjas i dag. Hans envisa jobb med att utveckla skjutfält, garageområdet etc för att erhålla ändamålsenliga utbildningsförutsättningar måste i alla lägen framhållas.

Med facit i hand skulle jag vilja säga att utan Leifs idoga och framsynta arbete hade nog inte Regementet haft förutsättningar att få det innehåll det har i dag.

Åke Nyman, Krister Bengtsson och Anders Möller har bidragit till att vår kompetens tillförts Arméns stridsfordonsutveckling på ett förtjänstfullt sätt samt dessutom arbetat med arvet föredömligt.

Krister var dessutom vår lagledare (egenmäktig) i korporations-sammanhang. Vi tog en del medaljer i fotboll och rinkbandy.

Tåme

Tåme betydde

mycket för förbandets utveckling. Här arbetade generationer av befäl och trupp vid dess uppbyggnad. Det blev en hatkärlek till denna plats. Här frös man, här åt man god mat, här sköt man, här svetsades man samman etc.

Här minns man arbetsledaren som ogärna "talade" med fänrikar, kadetter och furirer. En konsekvens av detta var understundom, att efter gemensam frukost i gamla officersbarracken gick han och gav dagens arbetsorder på telefon hem till vår kompanichef, vilken sedan gav det till oss. Märkligt. Men man lärde sig att buga djup och le.

Ett gott skratt fick vi också vid ett tillfälle när vi skulle baxa in en LV strålkastare i ett nybyggt skydd. Skyddet var för litet. När vi amatörer var igång stämde inte alltid idéer, ritningar och verklighet.

Här minns man Tåme-Nisse. En skåning som var skjutfältschef med ett frejdit sätt. Men ville

man komma i onåd som ansvarig skjutledare så skulle man missa hans genomgång avseende brandskyddet. Då ett hinder i att komma igång med skjutningarna, idag förstår man varför. Vi uppvärmdde barackerna med fotogenkaminer och vissa med vedkaminer så brandrisken var stor.

Här minns jag mina enviger med skjutfältschefen kn Flodin om strandskyddet som enligt mig var ett hinder i våra skjutningar. Slutade nog i remi. Utvecklingen går vidare. Det som var viktigt 1970 var inte så viktigt 1980.

Här minns jag Torbjörn och Hugo som höll ordning på vår förmåga att sköta och använda målmateriel m.m.

Här minns jag känslan när vi fick ett befälshotell, ny matsal och ändamålsenliga baracker för de värnpliktiga. Alla hade inte, under resans gång, delat idén att vår utbildningseffekt skulle öka med bättre infrastruktur. Vissa tyckte vi skulle tappa fältmässigheten. Det tror jag inte vi gjorde. Vi producerade bättre krigsförband eftersom en viktig del av förbandets effekt var att kunna skjuta. Tiden skulle inte läggas på överlevnad, vilket det understundom handlade om innan.

Värda arvet mina vänner.

Inspekterande chefer

Högre chefer har självfallet varit noga med att intressera sig för Stridsfordonsförbandet bl a för att vi alltid kostat pengar.

Flyggeneralen Personne, när han var stabschef vid Milo ÖN, fick en att förstå att det fanns andra kulturer än Arméns i försvaret. Detta skedde vid ett telefonsamtal där han ville komma och följa verksamheten. Jag tar fram almanackan och frågar när det passar? Han säger då ett datum varefter jag frågar vilket klockslag som passar generalen. Han svarar, när ni har morgonbriefingen, och lägger på luren. Mors tänkte armékaptenen och ringde upp F 21 och fick förklarat vad generalen förväntade sig när han kom och främst vilken tid det var på dygnet.

Samma general var vid ett annat tillfälle inte särskilt glad åt 3. Strvbat upl 1 i trakten av Korpikå. Vårt ledningsfordon var en PBV 301 i Stridsledningsutförande. Vi hade hörlurar på den tiden. Dessa vände man ofta utåt när fordonet stod stilla för att kunna kommunicera med stabsmedlemmarna. Lokaltelefonen var inte alltid tillförlitlig. Men denna dag sken solen och lokaltelefonen fungerade för när jag

anmälde och ropar till bataljonschefen kaptenen Kinnander att vi fått ett besök, hörs klart och tydligt dåvarande sergeanten Dellenruds röst i lurarna. "Du, var har den jäveln nödlandat". Snacka om istystnad och sedan buller från bataljonschefen under avsittning för att släta över fadäsen. Då besvärande, nu något man ler åt.

Det fanns vid denna tid en årlig återkommande inspektion och det var Milots arméinspektör. En sådan var översten Bele Jansson vilken hade gett sig f-n på att vi skulle kunna mörkerstrid, storma och genomföra motstötter med skarpa handgranater. Och det skulle gälla alla truppslag.

Personligt så hade jag en förmåga att inte alltid vara helt reglementsenlig i mina möten med överheten. Mitt anseende skulle vid ett sådant tillfälle förbättras. Kompaniets befäl hade en order - "Se till att kompanichefen är ren och snygg och att han är alert och gör en korrekt fältanmälan". Bele Jansson kom med sedvanlig energi, stannade en bit ifrån mig och tittade bistert på mig. Jag ordnade till klädseln och gjorde fältanmälan när han kom fram på reglementerat avstånd. Tidigare år brukade han muttra sitt börja, men inte denna gång. Han sträcker fram handen och säger "Hej hur mår du". Han genomskådade nog mig eller hade någon skvallrat om min intension? Hur som helst, man fick aldrig rätt mot denna gentleman med sin enorma personkänedom.

Vid en annan inspektion skulle nuvarande majoren Flodin som överfurir leda ett moment bandpansarvärnsskytteplutons anfall mot väg. Övningen flöt på och momentet kom till sitt slut. Arméinspektören översten Kesselmark tittade stint på Flodin och sa "Var är pansarskotten". Flodin sträckte på sig och sa "avskjutna" under anfallet, överste. Ja, men skyttegruppen skall enligt reglementet vara utrustade med pansarskott sa inspektören! Tystnaden blev besvärande. I överfurir Flodins värld var helt rätt ett avskjutet pansarskott lika med förverkat. Sakta gick det upp för Inspektören att den unge överfuriren hade nog tänkt längre än kaserngårdens utrustningslistor. Inspektören muttrade, sträckte på sig och gick vidare.

Stridsfordons utveckling

P 5 har genom åren haft befäl som har använt reglementena som stöd, inte som bibel och därigenom kanske förstätt krigets krav bättre.

Forts nästa sida

Stridsfordonsutbildning har varit förbandets adelsmärke. Vid P5 har utbildats i stort sett alla stridsfordonstyper som varit i bruk sedan nittonhundrafemtioalet i Svenska Armén. Det har präglat oss och givit oss möjligheter att vara med och utvecklat nya fordon och utbildningssystem.

Genom kontinuitet och arv har vi förskaffat oss en förmåga att framföra stridsfordon i terrängen som var helt utslagsgivande i valet av förband för utveckling och prov av nya stridsfordon på 80- och 90-talet. Här finns officerare som Åke Nyman, Krister Bengtsson, Roger Söderberg, Kjell Malm, Anders Möller med flera. Ingen glömd.

Under denna tid finns många små händelser att berätta.

Efter Stridsvagnsbataljonens framfart i och kring Bönälven och Råne älvdalar på Norrskan 1982 ville många skolor se framryckningar med stridsfordon i norrlandsterräng vid sina besök i dåvarande Milo ÖN.

Vid ett sådant tillfälle drog vi iväg med "Terrängcirkusen" upp till Vitåtrakten. Man ville se hur en mekaniserad motståndare tog sig fram i denna terräng. Vi grupperade, åt lunch och väntade...och väntad... men inga åskådare kom. Kontroll, det visade sig att vi var en vecka fel i tiden. Aj-aj vilken grej för PP tänkte jag. Övrigt befäl log lite trolskt tills vi alla brast ut i skratt. Du DAV vi fick vårans förövning som vi ville trots att du sa, "Det finns inte tid för det" sa Roger Söderberg.

Jag är inte ett dugg rädd för att förbandet skall tappa den viktiga kontinuiteten främst efter våra avgörande insatser under provperioden av stridsfordonen som nu är i drift. Detta visas också genom intresset att hålla stridsfordon rullande i det historiska perspektivet. Man får ju hoppas att dagens ledning verkligen slåss för att fortsättning följer. Det är lätt att radera men dyrt att återställa.

Kalla kriget och andra konflikter

Bakgrunden under min tjänstgöring var det kalla kriget vilket präglade ens inställning och handling. Allt riktades mot "Kriget i Centrum". Konflikterna i världen påverkade ens tjänst och inställning till omvärlden och yrket. Först var det Berlinmurens uppförande som innebar att vi väcktes och ställdes upp på Utö skjutfält och blev delgiven att nu stod kriget för dörren. Kadettskolan skulle förbereda avtransport av stridsfordonen från ön. Men stormakterna

trappade ner så det blev inga transporter. Dock skedde viss beredskapstjänst under våren 1962.

En annan konflikt som påverkade vår verksamhet och utbildning under ett helt år var kriget mellan Israel och Arabvärlden 1967. Vi hade inryckning samma dag som kriget startade 5/6 1967. En mycket allvarlig och samlad dag vilket präglade hela utbildningsåret. Dessutom hade vi personal som hade tjänstgjort i GASA, varför vi på kartor kunde följa utvecklingen.

Övriga konflikter i världen var bakgrundsbrus och motiverade våra utbildningsinsatser under 1970 och 1980-talet. Berlinmurens fall påverkade inte våra utbildningsinsatser nämnvärt.

För mig personligt var största aha-upplevelsen i samband med kalla krigets avveckling i världen en upplevelse på vår kaserngård. 1992 gick jag en dag för att äta lunch. Tittar mot kanslihuset och där står på Pansarbataljonens släp med fronten mot mitt Kanslihus en amerikansk och en fransk stridsvagn samt en rysk T 72. "Hotstridsvagnen". Jag stannar och det slår mig; "Vad skall jag nu skjuta på" när vi tillåter i första hand ryska stridsvagnar på min kaserngård". Då var kalla kriget slut för mig. Och jag förberedde min enkla hjärna för förändringar som måste komma, och de kom i rask takt.

Original som kn Thurffjell och andra förekom självfallet vid P5 som vid alla andra förband. Detta ämne var i slutet av 1992, på en lunchrast, föremål för en diskussion på Tre Renar mellan yngre befäl. Efter ett tag säger jag "Ynglingar det finns inga original idag, annat var det förr". Tystnaden var kompakt, man kunde höra en knappnål falla och jag förstod att min tid var slut vid förbandet. Jag var förpassad till originalenas Hall of Fame.

Men ingen kan ta ifrån mig det faktum att jag ingick i den fanvakt med 1:e fanförare Löjtnanten Hiller och 2:e fanförare sergeanten Renander som mottog P5 Standar 1961 av Gustav VI Adolf på dåvarande Helikopterskolans fält och avmarscherade i täten för en samlad Bodens Garnison.

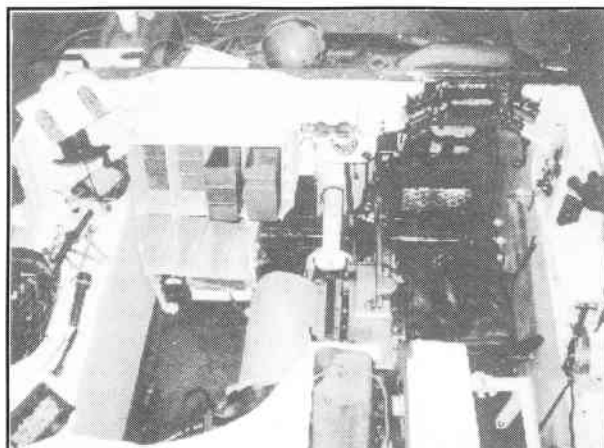
Rapport från skruvargruppen

Många är de arbeten som finns att göra vid vår förening. Vi behöver ta tag i den Strv 74 som fortfarande bara har en motor utlyft. När bägge är ute ur chassit så skall hydraul-växlarnas kopplingar skickas iväg för att få nya kopplingsbelägg monterade. Under tiden beläggen får sitt har vi chansen att fräscha upp i motorrummet och sätta ny silverfärg på tillvaron.

Vår kranterrängbil 853 (Brockway 666) från 1945 skall få sig ett nytt kylarelement som kommer att monteras i originalramen för kylaren. Efter att detta är gjort så kan vi fortsätta att kolla upp motorn som vi hann provköra innan kylaren började läcka för mycket. Dessutom blir det en hel del rostskrapning och målning innan den blir som ny. Den har både vinschar och en kran med vajersystem. Vi skall försöka att byta ut dessa gamla vajrar mot nya så att även detta blir nytt och fräscht.

Till vår KP-bil från Gotland så har vi skaffat en ny motor. För närvarande sitter där en motor som blandar vatten och olja lite för mycket för att det skall vara nyttigt. Den skall bytas!

Våra vänner i Strängnäs har lyckats få tag i de korgar som skall sitta bak på besättningsrummet på Pvkv m/43. Kvarstår gör att slipa och måla korgarna samt att få tag på eller eventuellt tillverka nya fästen för dessa. Slutväxlarna som behöver tätas på denna vagn är också ett av de arbeten som ligger i den långsiktiga planen. Förarhuven till vagnen står även den högt på önskelistan.

För att repa bränsleläckaget lyftes tornet av från strv m/37.

El till torn

I Strv m/42 så skall det dras kablar så att även tornet blir strömförsörjt. När detta är klart så kommer all belysning samt den Ra 400 som vagnen var utrustad med att fungera. En sak som förmodligen är en aning svårt att fixa är den elmotor som satt monterad ovanpå sidriktväxeln och var till för att rikta tornet i sida. Motorerna monterades ur tornen när dessa blev värntorn typ 3. Någon som har koll på en sådan här motor? I såfall, ring oss!

När tiden är inne skall 903'an få en ny bränsletank och det är fortfarande en massa plåtar till vår andra Strv m/37 som måste skrapas och målas.

Som sagt, det finns saker att göra och all hjälp är välkommen. Om ni är intresserade så kontakta oss gärna via vår hemsida www.foreningenp5.com. Vi skall även försöka att lägga ut de dagar vi vet att det kommer att bli skruvarjobb så har ni lite att gå efter.

Här genomförs elgonbytte på strv 103.

Pansar trupperna 60 år

Det var mycket folk som besökte uppställningsplatsen för P5 Föreningens fordon på regementets dag.

En pigg 60-åring firas under detta år. P5 Föreningen tog tillfället i akt vid regementets dag i Boden. Fordonsparad inför massor av besökare och en avslutning som innebar garagering i dom nya lokalerna.

I år firar pansartrupperna 60-års jubileum. Under hösten har detta uppmärksammats vid de fem kvarvarande förband som fortfarande har pansarnäven på kragspiegeln. Föreningen P5 passade på att fira detta i samband med deltagande vid besöksdagen som Norrbottens Regemente I 19 genomförde den 12 oktober.

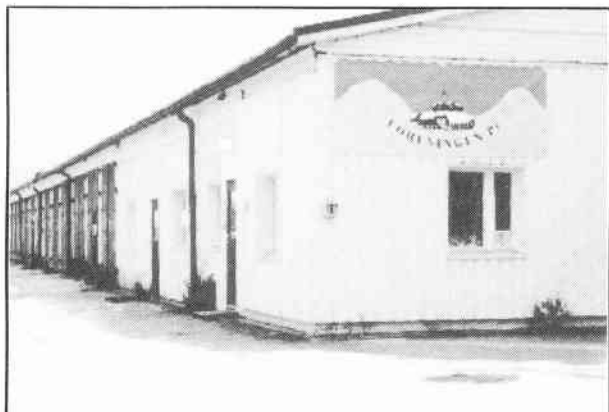
Det var inte bara pansarbefäl som firade, även en och annan gammal I 19:ing ville vara med.

Föreningen som i år endast deltog med 33 fordon, (saknades gjorde minst 8 fordon), hade en hel del att göra för att få dessa fordon på rull. Att dessutom engagera 45 stycken villiga besättningsmedlemmar och förare till dessa krävde en del! Men som vanligt föll alla bitar på plats lagom till orden framåt.

Föreningen ställde i år upp på den öppna ytan mellan gamla stallet och övnings/vårdhallen på I 19 och fyllde snabbt upp densamma med ett antal ton rullande museum. Efter lunch så var det dags för en genomgång med alla som skulle delta som besättning eller förare och när denna var klar så kördes fordonen bort till Staragaraget som var utgångsläget för fordonparaden. Själva paraden genomfördes på "Pampas" och bestod av Föreningen P5:s historiska fordon och nutidens fordon från Pansarbataljonen. Lite av tradition har det blivit att en stackars personbil kommer ivägen för leopardens framfart. Ett överraskningsmoment som alltid går hem hos publiken. Samma publik som enligt utsago tyckte att var det en mäktig fordonskolonn som kom körandes över terrängen.

Direkt efter paraden så radade föreningen upp sig på tre täta gruppkolonner inne på "Stara" och en kort stund senare så gav föreningens ordförande ett framåttecken mot de nya

lokalerna inne på A8:s gamla område. Och på ett enkelt sätt hade man nu lyckats att flytta nästan hela fordonsparken i ett svep från norr om bodån till söder om densamma. Där garagerades fordonen omgående och låstes in så att dem skulle kunna bekanta sig med de nya lokalerna.

Det handlade om timmar innan Föreningen P5:s banderoll hängde väl synlig på de nya lokalerna.

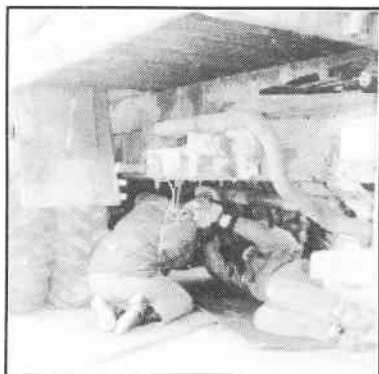
Den stora flytten

Dagen innan besöksdagen fick föreningen äntligen besked om var Föreningen P5 skulle grupperas i framtiden. Många turer har gått innan man slutligen kommit fram till denna slutliga, hoppas vi, lösning. Under en lång tid har Föreningen vetat att man ska ut ur de gamla lokalerna, men det är inte enkelt att flytta när den nya adressen inte är känd.

Flytten i sig är ett stort maskineri. Att köra

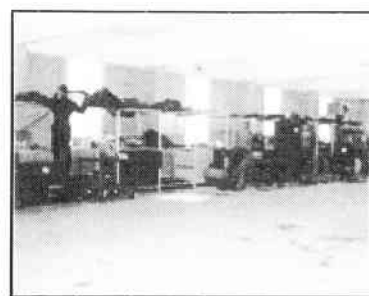
Som vanligt vid en flytt så blir allt upp och nedvänt, åtminstone för ett tag.

Allting går inte av sig självt. Här behöver kardanan skruvas isär för att bogsering ska kunna genomföras. Det fixar syskonen Mikael och Mia Sundling.

Inbäckning av sav m/43 i de nya garaget.

Hyllmetrar av prylar som ska packas ner och märkas upp innan transport till nya hyllor kan ske.

över fordonen och garagera dessa på gamla A8 var nog den enklaste biten. Kvar är alla reservdelar, inventarier, verktyg, uniformer, P5 traditionsgrejor och alla "bra-att-ha-saker". Dessa skall packas, lastas, köras, lastas av, packas upp och sedan skall det bli någon slags ordning bland grejerna också. Detta arbete tar många timmar. Men är man många som hjälps åt går det naturligtvis fortare.

Välkommen!

Nöjda styrelsemedlemmar efter genomförd regementets dag samt påbörjad flytt. Anders Möller, Jonas Magnusson, Jonas Larsson, Patrik Borgström, och Åke Nyman

Besök på föreningen av...

... Barents camp

I början av sommaren hölls ett internationellt läger för ungdomar i åldern 13-18 år. Huvuddelen av dessa var svenskar men här fanns även ungdomar från Ryssland, Baltstaterna, Finland, Danmark och Norge. Totalt var det cirka 40 stycken deltagare.

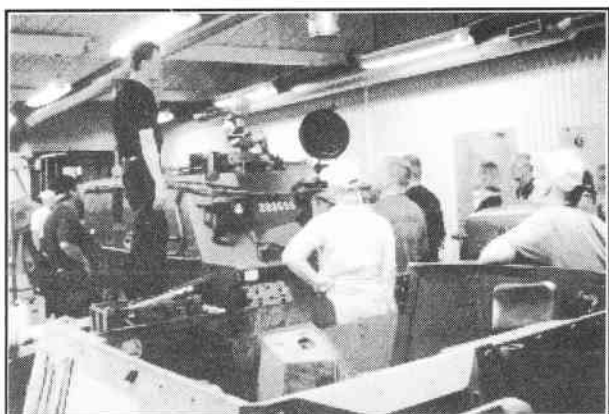
Hemvärn och Frivilligavdelningen inom Norra Militärdistriktet stod som arrangör och man startade lägret upp i Hedenäset.

Under helgen besökte man Boden och passade då på att få en guidad visning på Föreningen P5.

Några av deltagarna i Barents Camp som slog sig ned på en strv 103 vid besöket på föreningen.

...märkesföreningen

Ciseronen Stefan Janse visar vad Föreningen P5 har att bjuda på.

Den 20 juni hade föreningen besök av märkesförening "Svenska samlarsällskapet Fo99" som valt att förlägga sitt årsmöte i Boden och vid Norrbottens Regemente. Två av deltagarna var Margaretha och Per-Åke Carlsson som vi känner från serviceförrådet. "Maggan" är en de drivande krafterna inom sin förening.

Guide och ciceron under besöket var Stefan Janse som först visade kanslihusmässen (där Maggan sprang omkring som liten tös) och sedan med Patrik Borgströms hjälp förevisade föreningens alla fordon.

Efter visningen vidtog en grillmiddag i anslutning till föreningens lokaler.

Efteråt bjöd märkesföreningen sig själva på en grillmiddag i Föreningens lokaler.

Vy från Rödbergsfortets hjässa när Föreningen P5 besökte besökarna.

...Martinssons trä

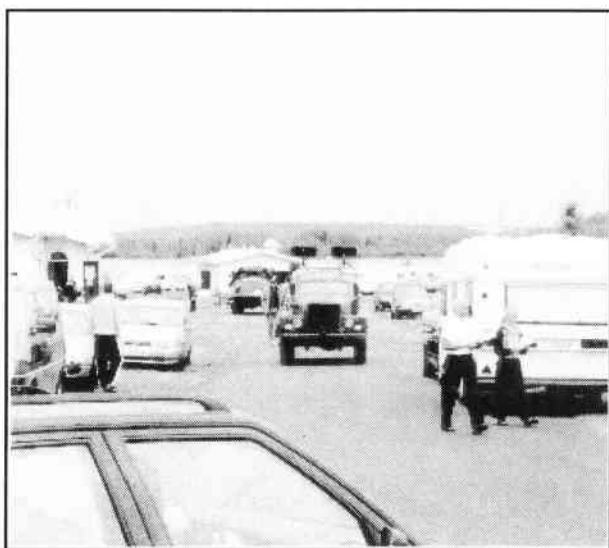
Denna gång besökte Föreningen P5 besökarna. Företaget Martinssons Trä från Västerbotten hade valt att komma till Boden med cirka 300 personer där de bjöds på en massa olika aktiviteter. Detta inkluderade bland annat Rödbergsfortet och Föreningen P5. Nu är det inte lätt att lösa transportfrågan för ett så stort sällskap och frågan löstes genom ett gott

samarbete mellan vår förening och Rödbergsfortet. Vi körde upp några av våra fordon till Rödbergets topp och kunde på det viset undvika en transportcirkus samtidigt som vi fick visa upp att vi är ett rullande Pansarmuseum.

...Bodens camping

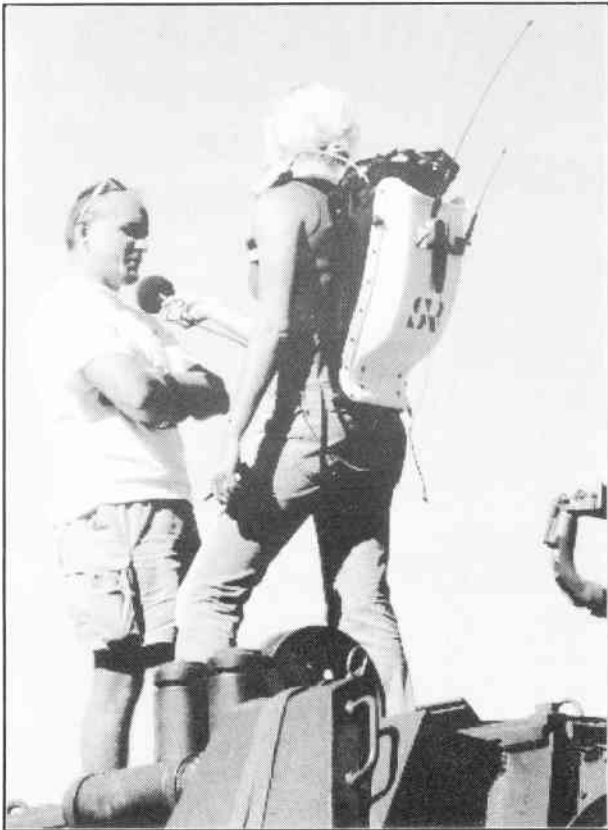
Årets sommar har slagit rekord på många sätt. Först och främst vädret som i sin tur har sett till att Boden har haft rejält många turister. Många av dessa har bott på Bodens camping. Där tog Föreningen P5 chansen att saluföra sig själva vid två olika tillfällen.

På med tidsenligt utstyrsel, in i vår högtalarbil respektive KP-bilen och ner till campingen. Några repor runt husvagnar och tält med marschmusik och inbjudan till vårt Pansarmuseum såg till att gästboken fylldes på rejält i år igen. Initiativkraft belönar sig heter det ju.

Det är nog inte så konstigt att ett sådant här besök väcker en viss nyfikenhet.

Norrbottensradion P5

Här intervjuas ordf Anders Möller av Anna Stenberg i direktsändning från bärgaren Bgbv 81C.

Norrbottensradion P5 är ingen ny kanal. Det handlar närmare bestämt om innehållet i sändningarna från Sveriges Radios kanal P4. I somras hälsade de på och gjorde ett reportage om föreningen direktsänt ifrån vår bärgare.

Det var vår tidigare sekreterare och fixaren Eilert Gezelius som redan i mars skickat in ett brev till Norrbottensradion där han efterlyste ett reportage om just Föreningen P5 och "Pansarmuseet".

Det blev napp och nu var det dags! Tisdagen den 30 juli sändes programmet direkt i Norrbottensradion P4.

Klockan halv tio skulle sändningen dra igång och vi var några som var där redan klockan åtta för att fixa lite i förväg innan de två från radion skulle dyka upp. Under tiden som killen i sändningsbussen hissade högtalare och ställde in allt det elektroniska inför sändningen, förhörde sig reportern med oss om vad vår förening var för något.

Vi berättade allt från den tid då Jonas Lars-

son, Patrik Borgström, Erik Adolfsson och jag, Anders Möller, för tio år sedan började "stjäla" vagnar som stått uppställda som monument över en svunnen tid. De blev mer och mer rostiga där de stod på sina betongplattor till vårt nuvarande fordonsbestånd och museum. Givetvis var ju Gezze inblandad i denna härva också, fast mer på planeringsstadiet.

Sändningen inleddes direkt från hytten i vår fina lastterrängbil 912 och pratet blandades upp med musik och andra inslag innan det var dags från föreningen igen. Anna Stenberg, som reportern heter, var väldigt vetgirig och ställde massvis med frågor mellan inslagen som sedan på ett mycket bra sätt formulerades i enkelt ställd form under direktsändningen. Syftet var att alla som lyssnade skulle förstå vad vi pratade om, så att vi inte blev för "militäriska" och började prata med för mkt förkortn o dyl strv osv....Ni vet!

Sändning från bärgare

Naturligtvis så körde vi några svängar under sändningen. Nästa fordon som det direktsändes ifrån var vår Bgbv 81C och reportern frågade mig som körde om det skulle bli lika skumpigt och fartigt som vid det tillfälle hon hade åkt Strf 90. Jag var ju tvungen att svara att så skulle det INTE bli, i alla fall inte fartigt! Elin Möller blev också tillfrågad i direktsändning uppe på bärgaren hur hon tyckte att det var att åka med och att vara med grabbarna på föreningen.

Efter den körningen var det dags för några avslutande intervjuer. Då blev även en av våra guider samt en familj som besökte museet intervjuade.

Ett mycket bra initiativ av Gezze att få hit radion. Förhoppningsvis väckte vi intresset hos några lyssnare som leder till ett besök eller rent av ett medlemskap i Föreningen P5.

BETALA IN

MEDLEMSAVGIFTEN

30:- till pg 148 397 - 3

Karl Henrik Bergh in memoriam

P5's förste chef har avlidit 94 år gammal. Han avled på ett sjukhem i Uppsala den 29 augusti.

K H Bergh har sedan bildandet av Föreningen P5 1994 varit en trogen och positivt pådrivande person som kände glädje för det vi gjorde inom föreningen. Han blev vald till hedersmedlem No:1 och kände sig mycket hedrad och stolt över detta. Den anda som K H Bergh visade 1957 vid bildandet av P5, har på något sätt levt kvar sedan dess och påverkat många officerare som verkat vid Kungliga Norrbottens Pansarbataljon.

Att P5 låg honom varmt om hjärtat har han aldrig försökt dölja, snarare tvärtom. K H Bergh sörjs närmast av makan Britta samt sönerna Ake, Svante och Arne med familjer. Här nedan följer den minnestext om överste Bergh som två av hans kurskamrater vid Karlberg skrivit ner:

Född i Jönköping tog Karl Henrik Bergh studenten 1926. Efter examen vid Göteborgs Handelsinstitut genomgick han 1928-29 Infanteriets officersaspirantskola i Linköping som nr 1 av 200 elever. Fänrik blev Karl Henrik Bergh vid Skaraborgs regemente i Skövde. Som underlöjtnant tjänstgjorde han vid Skidlöparbataljonen I19, Boden. Som löjtnant hann han med såväl flygförarexamen 1936 som skjutskolan Rosersberg 1937 och kompanichefskap vid Svenska frivilligkåren i Finland 1939-40.

Efter kaptensgraden 1940 vid Skaraborgs regementes pansarbataljon följde Krigshögskolan 1942-44 med åtföljande tjänstgöring som generalstabsaspirant 1944-46. Som utnämnd major vid pansartrupperna (P4) 1949 tjänstgjorde han för studier vid brittiska Rhenarmén 1950 och vid franska armén 1951. År 1952 blev han adjutant hos Kung Gustav VI Adolf, sedermera överadjutant 1965-72. Efter tjänst vid brittiska pansartruppskolan 1952 och infanteriskjut-skolan 1954, var han chef för Pansartruppskolan 1954-55 och förordnades 1956 som utnämnd överstelöjtnant till chef för den av honom själv organiserade Norrbottens Pansarbataljon, senare benämnd P5, i Boden där han tjänstgjorde till 1962.

Efter en tid som chef för Tiberias Control Center i Israel, beviljades han avsked från armén 1963. Efter avskedet utbildade sig Karl Henrik Bergh till fastighetsförvaltare och fastighetsmäklare och blev auktoriserad i branscherna 1962 respektive 1968.

1967 utnämndes han till överste inom armén. Inom samma tidsperiod stod han (1963-67) till förfogande som militär expert vid den svenska nedrustningsdelegationen. En sista utlandstjänstgöring följde 1967-68, nu som ambassadråd i Bagdad med huvuduppgift som Councillor vid den brittiska ambassaden i Iraks huvudstad.

När 1931 års officerskurs våren 2001 celebrerade ett unikt 70-års jubileum av officersexamen på Karlberg, deltog Karl Henrik Bergh med glädje och entusiasm. Under sitt sista levnadsår nedtecknade Karl Henrik Bergh sina minnen från finska vinterkriget. I enkel men prydlig utformning fördelade han sin begränsade upplaga till utvalda kamrater och vänner.

för 1931 års kurskamrater på Karlberg

*Dag Stiernspetz
Carl von Mentzer*

Från utställd till beredskapsställd

Efter att ha stått ute i ur och skur i två år lastades i slutet av juli den gamle överblivna Bgbv 82 med nr 4764 upp på en civil dragbil för vidare transport upp till det nybildade Beredskapsmuseet vid Mariebergs Viltfarm ut-
anför Kalix.

Föreningen hade tidigare denna vagn vid sin samling men den byttes ut när den sista förrådsställda 82'an med nummer 4765 togs ut ur mob förrådet. För att få upp den "gamla" bgbv på dragbilssläpet behövdes en knuff av, just det - en bgbv 82.

Årsmöte Föreningen P5

Lördagen den 8 februari 2003

Klockan 15.00 i Exercishuset I 19.

Alla medlemmar hälsas välkomna till årsmötet!

Efter årsmötesförhandlingarna erbjuds enklare förtäring.

Anmäl dig senast 3/2-03 till Jonas Larsson, Trollvägen 3, 961 93 BODEN eller på tfn 0921-48 00 02.